

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

مدیریت فرزند مبتلا به دیابت در خانواده: ارایه مدل

پایان نامه برای دریافت درجه دکترای تخصصی PhD

در

پرستاری

نگارنده:

مهناز سنجری

استاد راهنما:

دکتر ندا مهرداد

استاد مشاور:

دکتر حمید پیروی

۱۳۹۵

چکیده فارسی

زمینه: دیابت بیماری خانواده است و بر ابعاد مختلف زندگی خانواده موثر است. والدین دارای فرزند مبتلا به دیابت با مشکلات مختلف از جمله کنترل روزانه زندگی، برآورده کردن نیازهای تکاملی و اجتماعی مواجه هستند. نتایج مطالعات نشان می دهد که چالش این خانواده ها به کنترل دیابت محدود نمی شود بلکه والدین همیشه نگران ابعاد مختلف زندگی کودک مبتلا هستند. با توجه به این موارد، هدف این مطالعه تبیین فرایند مدیریت فرزند مبتلا به دیابت در خانواده است.

روش پژوهش: در این مطالعه کیفی داده ها از طریق مصاحبه نیمه ساختار یافته جمع آوری شد و با رویکرد گراند تئوری مورد تحلیل قرار گرفت. مشارکت کنندگان این مطالعه کودکان مبتلا به دیابت نوع ۱ از بدو تولد تا ۲۰ سالگی بودند. محیط پژوهش این مطالعه شامل مراکز درمانی از جمله بیمارستان ها، درمانگاه ها، انجمن ها، نهادهای مرتبط با دیابت، شبکه های اجتماعی و کلینیک های تخصصی دیابت در شهر تهران بود. به منظور جمع آوری داده ها از نمونه گیری هدفمند و سپس تئوریکال استفاده شد. در این مطالعه ۱۸ مشارکت کنندگان اصلی، شامل ۵ مادر، ۲ پدر و مادر، ۲ مادر و دختر، ۱ مادر و پسر، ۱ خواهر و برادر و یک متخصص غدد کودکان بود. داده های مطالعه با استفاده از رویکرد کوربین و اشتراوس (۲۰۰۸) و نرم افزار MAXQDA نسخه ۱۰ مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین سنی فرزندان مبتلا به دیابت ۱۲/۳ سال و میانگین مدت زمان ابتلا به دیابت ۵ و نیم سال بود. حداقل مدت زمان ابتلا ۲ و حداکثر ۱۳ سال بود. در این مطالعه متغیر مرکزی "خانواده دیابتی در مدار دیابت فرزند" بیان کننده چگونگی فرایند مدیریت فرزندان مبتلا در خانواده بود. تجربه مشارکت کنندگان برای مدیریت فرزند مبتلا در ۴۱ طبقه اولیه و سه فرایند "ورود به مدار دیابت"، "حرکت در مدار دیابت" و "زندگی در مدار دیابت" بیان شد.

نتیجه گیری: خانواده دارای کودک مبتلا به دیابت در فرایند مدیریت فرزند مبتلا با ورود به مدار دیابت، حرکت در این مدار و در نهایت با زندگی در مدار دیابت و تشکیل خانواده دیابتی در مدار دیابت فرزند به پیش می رود تا بتواند فرزند خود را در بستر زندگی مراقبت و مدیریت کند. امید است نتایج این مطالعه بتواند به ارایه هرچه بهتر مراقبت در این خانواده ها بپردازد.

کلمات کلیدی: خانواده دیابتی، مدیریت فرزند مبتلا به دیابت در خانواده، خانواده دیابتی در مدار دیابت فرزند

Teheran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

Title:

**Management of Children with Diabetes in the Family:
Developing a Model**

**" A dissertation submitted as partial fulfillment of the requirements for Doctor of
Philosophy (PhD) Degree"**

By

Mahnaz Sanjari

Supervisor (s): Dr. Neda Mehrdad

Consultant: Dr Hamid Peyravi

Year: 2016

Abstract

Background: Diabetes is the disease of family and parents of children with diabetes face different problems which concerns meeting the developmental needs of children and daily control of children with diabetes. According to the research results, the challenges of parents is not limited to metabolic control, despite of adequate control of the diabetes, parents are always concerned about all aspects of children`s life. This article aims to explain how to manage diabetes around the child's life within the family.

Methods & materials: In this qualitative study, data was collected through semi-structured interview technique and was analyzed using Grounded Theory approach. The main participants in this study included parents, sibling and children with diabetes. The children ranged in age from birth to 20 years who affected with type 1 diabetes. The participant selected from the families with children with diabetes who come to hospitals, Diabetes centers, clinics, health centers in Tehran province and also social network. The participants included 18 individuals from nine families (five mothers, two parents, two mothers and girls with diabetes, one mother and boy with diabetes, one sister and brother with diabetes and one endocrinologist). Data analysis was performed using Corbin and Strauss approach (2008). Data was analyzed with using MAXQDA software (version 10).

Results: The mean age of children with diabetes was 12.3 years and mean diabetes duration was 5.5 years. The range of diabetes duration was 2-13 years. The core category of “The family with diabetes in the orbit of diabetes of children” addresses the story of how to keep track of managing children with diabetes within the family which included 41 subcategories and tree main categories "Entering into the Orbit of Diabetes", “movement into the Orbit of Diabetes” and “living into the Orbit of Diabetes”.

Discussion & Conclusion: The outcome of “the family with diabetes in the endless orbit of diabetes “results capturing the control of diabetes, children with diabetes and emergence new shape of family. The findings of the present study may play an integral part to help households with practicing appropriate strategies for the management of children with diabetes.

Key words: Family, managing of children with diabetes, “The family with diabetes in the orbit of diabetes of children”